

20. JANUAR 2015.

BR. 378

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

GDE JE KLJUČ?

**NAIZGLED NEPOMIRLJIVE PLATFORME NEMAČKE I BRITANIJE BLOKIRAJU
FORMIRANJE EVROPSKE ENERGETSKE UNIJE**

REGULATIVA - POLITIKA

The Economist: Nacionalna energetska tržišta blokiraju formiranje EU energetske unije?

BRISSEL - *The Economist* u komentaru navodi da potpredsednik Evropske komisije zadužen za formiranje evropske energetske unije, Maroš Ševčovič, „ima dva protivnika“ na putu ispunjenja tog cilja. „Jedan je Rusija, koja nastoji da zadrži istočnu Evropu u zavisnosti od snabdevanja gasom. Drugi su EU nacionalne vlade i njihove državne kompanije. Njima odgovara zatvoreni obroč nacionalnih energetske tržišta i ne žele da im te pozicije razore mere jačanja i oslobađanja prekograničnog prenosa i trgovine električnom energijom i prirodnim gasom“, konstatuje ovaj časopis. Dok *The Economist* ocenjuje da je EU uspela da ostvari napredak u politici prema Rusiji, „jer za sada nema poremećaja u snabdevanju gasom ... dok je ojačano reverzibilno snabdevanje Ukrajine tim energentom ... i blokirana projekat Južni tok ...“, na drugom frontu nema bitnijeg pomaka.

EU je još 2002. odredila cilj da zemlje članice obezbede prekogranične prenosne kapacitete za najmanje 10 odsto električne energije koju proizvode, da bi zbog zastoja u nekoliko država ta meta bila sada pomerena za 2020. Među glavnim protivnicima obezbeđenja ključne pretpostavke za efikasno funkcionisanje objedinjenog energetskeg tržišta je Francuska, koja ne želi da otvaranjem tržišta za ulazak jeftine vetro-energije iz Španije podrije sopstvenu nuklearnu energetske privredu. Ševčovič kaže da, uprkos toga što je obezbeđen novac za finansiranje novih prekograničnih interkonekcija, sa njihovom izgradnjom razvlači, pa je prosečno vreme za izgradnju EU energetske infrastrukturnih projekata 10 godina.

Do marta će biti jasno kako će izgledati EU energetske unija - New Europe

BRISSEL - Briselski dnevnik *New Europe*, piše da će do marta biti jasno kako će izgledati evropske energetske unija i koji će joj biti prioriteti. U informaciji posvećenoj energetske ministarske konferenciji zakazanoj za 5. februar u glavnom gradu Letonije, Rigi, list navodi da potpredsednik Evropske komisije Maroš Ševčovič ima težak zadatak da

do tada pripremi teren kako bi EU i zemlje članice postigle jednoglasje i dogovorile zajedničku energetske politiku.

EU energetska samita u Sofiji ta 3-4 nedelje - vicepremijer Bugarske

SOFIJA - Bugarska će za tri do četiri nedelje biti domaćin samita ministara energije Evropske unije, objavio je u nedelju, 18. januara, vicepremijer te zemlje Tomislav Dončev. On je, gostujući na Bugarskoj nacionalnoj televiziji, rekao da će na sastanku učestvovati i jedan ili dva evropska komesara i dodao da bi skup trebalo da usvoji „nove energetske projekte“. Bugarska je ovog meseca zvanično predložila Briselu da uvrsti u svoju listu strateških energetskih projekata predlog izgradnje gasnog skladišnog čvora za srednju, istočnu i jugoistočnu Evropu u bugarskoj crnomorskoj luci Varna. Ideja koju je lansirao novi, prozapadni premijer Bugarske, Bojko Borisov je da se u to čvorište sliva azerbejdžanski gas koji bi išao planiranim Transjadranskim gasovodom, ali i ruski gas iz najavljenog „Turkish Stream“ gasovoda koji Moskva planira da gradi umesto otkazanog Južnog toka. Bugarska za sada nije izgradila ni jedan od gasovodnih interkonektora kojima bi se mogla realizovati ova ideja. U Planu je gradnja gasovoda prema Grčkoj, kapaciteta tri do šest milijardi kubika godišnje, pa je Borisov stavio do znanja Briselu da očekuje odatle finansijska sredstva za ove projekte. *Novinite, Fokus*

Top 5 energetskih pitanja za Letoniju tokom predsedavanja Evropskom unijom

RIGA - Vodeći letonski energetska novinar Hughes Belin izdava za portal viEUws.eu, pet energetskih pitanja o kojima će raspravljati evropske institucije tokom predsedavanja Letonije EU:

- Energetska unija je ključni prioritet za Letoniju, pa će to biti tema ministarske konferencije zakazane za 5. februaru u Rigi;
- Formiranje unutrašnjeg EU energetskog tržišta, koje nije realizovano do roka, isteklog sa 2014. godinom;
- Evropska energetska bezbednost ostaje jedan od glavnih prioriteta, sa fokusom na jugoistočnu Evropu;
- Utvrđivanje novih opštih smernica za ciljeve obnovljivih izvora energije za 2030. biće tema sastanka EU ministara energije sredinom aprila;
- Letonija želi da iskoristi predsedavanje EU radi modernizacije nekoliko foruma multilateralne energetske saradnje, što će biti jedna od tema Samita Istočnog partnerstva u maju ove godine.

Merkel: Vlada neće finansirati održavanje neefikasnih konvencionalnih elektrana

BERLIN - Nemačka kancelarka Angela Merkel kazala je da ne podržava predloge finansijske podrške gubitaškim termoelektranama na uglj i gas u zemlji. Tamošnji energetski kolosi, RWE i E.ON, beznačajno pokušavaju da

dobiju podršku vlade preko formiranja „tržišta kapacitetima“ radi finansiranja njihovih TE koje bi bez takve pomoći bile neprofitabilne. Kompanije navode da bi ovim putem one mogle da garantuju snabdevanje i spreče nestašice u slučajevima kada vetro i solarni kapaciteti ne mogu da rade.

MWh na EEX berzi ide ka 30€

FRANKFURT - Cene električne energije u Nemačkoj pale su na najniži nivo u više od deset godina, sa padom cena nafte, gasa i uglja i neobično toplim vremenom. Prognoze su da će za par nedelja terminske cene za MWh za isporuku u 2016. pasti na EEX-u ispod 30 evra, što se ne pamti od 2003. Tako niske cene struje ne mogu pokriti troškove proizvodnje iz domaćeg lignita, zbog čega je E.ON već najavio zatvaranje TE na uglj, dok RWE još okleva, piše *Bloomberg*.

Merkelova je, međutim, prošle srede tokom jednog skupa sa Nemačkom federacijom obnovljive energije (BFE) kazala: „Ja delim vaš skepticizam vezan za tržišta kapaciteta. Mi težimo najefikasnijem rešenju“. Konvencionalni proizvođači energije u Nemačkoj upozoravaju Vladu da će politika prepuštanja tržištu da cenovnom stimulacijom reguliše situacije u periodima manjkova snabdevanja iz OIE izazvati talas zatvaranja termoelektrana i za dugo ostaviti energetsko tržište te zemlje bez dovoljno investicija u nove kapacitete. Stoga je potrebno pronaći kompromis oko održavanja neke vrste rezervnih kapaciteta. *Reuters*

EU energetska politika - Nemačka u klin, Britanija u ploču

BERLIN - Evropska energetska unija mora da bude uspostavljena tako što će zakonodavstvo Energetske unije biti obavezujuće za svaku državu članicu, stoji u dokumentu nemačke vlade koji cirkuliše u diplomatskim krugovima u

Briselu - u potpunosti suprotan stavu koji zagovara Britanija.

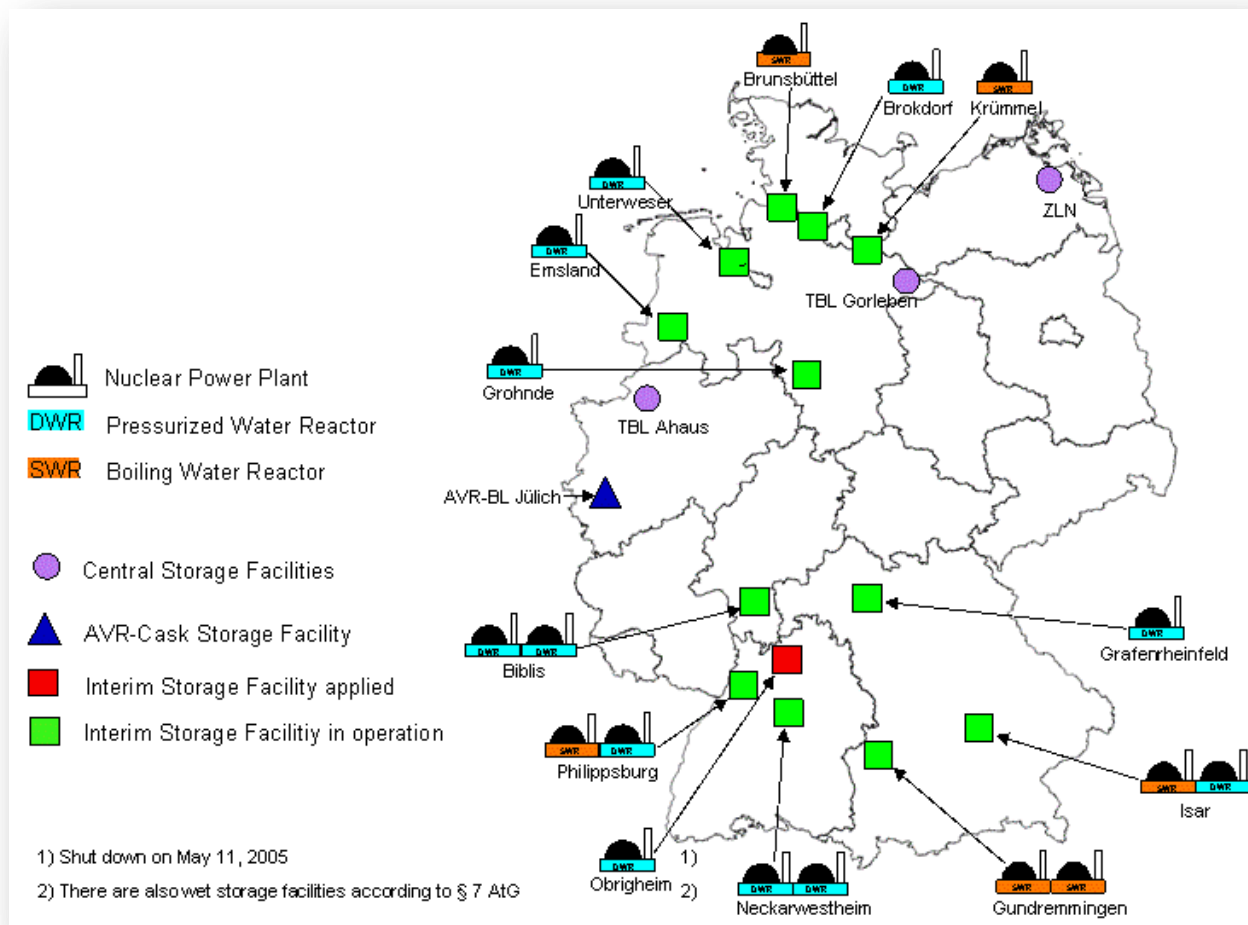
Reuters je uvidom u ovaj papir preneo konstataciju Berlina da „sprovođenje zaključaka Evropskog saveta vezanog za ciljeve za 2030. neće biti moguće ako smernice nove energetske unije budu zasnovane na „mekim zakonima“. Agencija konstatuje da je ova pozicija dijametralno suprotstavljena stavu Britanije, koja je generalno zatražila

usvajanje „fleksibilne i neobavezujuće“ energetske regulative prilagođene situaciji u svakoj od pojedinačnih članica. (Vidi Bilten AERS # 377) .

Nemačka vlada: Proizvođači nuklearne energije da finansiraju zbrinjavanje ugašenih NE

BERLIN - Nemačka vlada je odlučila da formira fond u koji će proizvođači električne energije iz nuklearnih elektrana uplatiti 17 milijardi evra kako bi se obezbedila sredstva za dugoročno zbrinjavanje zatvorenih elektrana, navode

lokalni mediji. Razlog uvođenja fonda je odluka o odustajanju od nuklearne energije do 2022. godine. Interni dokument iz ministarstva privrede i zaštite prirodne sredine, pored ovoga predviđa i da se dodatnih 19 milijardi evra obezbedi iz snabdevanja kako bi se pokrili troškovi demontaže i skladištenja nuklearnog otpada. Ovaj teret od ukupno 36 milijardi evra moraće da podele vlasnici NE u toj zemlji - E.ON, RWE, EnBW i švedski Vattenfall. **DPA**

Nova vlada Češke: Oslonac na nuklearnoj energiji

PRAG - Češka Republika treba da ubrza razvoj novih nuklearki sa ciljem da se odatle pokriva polovina budućih potreba te zemlje za električnom energijom, pokazuje nova energetska strategija za period do 2040. koju će razmotriti ove nedelje novoustoličena vlada u Pragu. **Reuters** prenosi stav iz dokumenta da država treba da „podrži i ubrza“ izgradnju novih reaktora u NE Temelin i Dukovani, kombinovanog kapaciteta 2.500 MW. Dopunjena energetska strategija ostavlja otvorenim pitanje finansiranja ovih projekata, što je od ključnog značaja za državnu energetska kompaniju ČEZ. Ova najveća srednjeevropska komunalna firma je u aprilu otkazala 10 milijardi dolara vredan tender za proširenje NE Temelin zbog niskih cena struje na veleprodajnom tržištu i odbijanja prethodne vlade da garantuje otkupne cene električne energije potencijalnom investitoru.

EDF veruje da će životni vek njegovih nuklearki biti produžen za 10-20 godina

PARIZ - Novi čelnik francuskog EDF-a rekao je us sruđu da je uveren da će dobiti odobrenje vlasti za produženje radnog veka za svoje nuklearke u Francuskoj za dodatnih 10- 20 godina. Izjava Žana Bernarda Levija dolazi dan pošto je ministarka energije i prirodne sredine Francuske Segolene Royal podržala gradnju novih reaktora, što je bio i prvi signal iz socijalističke vlade da će zadržati ovaj ključni segment energetskog tržišta te zemlje, uprkos politike postepenog smanjenja u korist obnovljivih izvora. „Postojeći reaktori u Francuskoj u proseku su stari 30 godina i ja sam siguran u sposobnost EDF-a da im obezbedi bezbedan radni vek u trajanju od 50, pa čak i 60 godina“, kazao je Levi u obraćanju senatu Nacionalne skupštine. Trenutno je životni vek 59 nuklearnih reaktora u Francuskoj ograničen na 40 godina. **AFP**

Evropska komisija predstavila zakon za Evropski fond za strateške investicije

BRISEL - Samo 50 dana po najavljivanju ambicioznog Investicionog plana za Evropu, Evropska komisija (EK) je 13. januara usvojila predlog zakona za Evropski fond za strateške investicije, koji će biti formiran u bliskoj saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB). Fond predstavlja kičmu Investicione ofanzive novog predsednika EK Žana Kloda Junkera, koja treba da mobilise 315 milijardi evra u privatne i javne investicije. On treba prvenstveno da podrži strateške investicije, poput široke prenosne energetske visokovoltazne i gasovodne mreže. Plan je da se nove investicije pokrenu već sredinom ove godine, prenosi se na portalu EK, **europa.eu**

Poljska planira spajanje državnih elektroenergetskih kompanija

VARŠAVA - Poljska priprema plan konsolidacije državnih proizvođača električne energije kako bi ih učinila konkurentnim u Evropi, saopštio je ministar finansija te zemlje. Vlodimierz Kapinski je rekao da će plan za četiri najveća državna proizvođača - PGE, Tauron Poljska Enerģia, Enerģa i Enea - biti obelodanjen do kraja meseca. Jedna od opcija, kako od upućenih lica saznaje

Bloomberg, je spajanje PGE, najvećeg među četiri komunalne firme, sa Energom, dok bi se s druge strane objedinila preostala dva proizvođača. Kapinski je najavljujući plan rekao da će samo kompanije sa dovoljno kapitala i sposobnosti da dobiju povoljne kredite moći da obezbede enerģetsku stabilnost Poljske. Poljska antimonoposka komisija je 2010. blokirala nameru PGE da kupi Enerģu, a Vlada je prošle godine smenila čelnicu

tog regulaornog tela Malgorżatu Krasnodebsku, potseća **Bloomberg**. Četiri poljske kompanije imaju kombinovanu tržišnu vrednost od 17 milijardi dolara. Ta se cifra ukupno može staviti u ravan sa tržišnom vrednošću ČEZ-a od 13 milijardi dolara, i donekle sa 32 milijarde dolara vrednim nemačkim E.ON-om.

POSLOVI

PGE kupuje poslove Vattenfall-a u Nemačkoj?

VARŠAVA - Najveći poljski proizvođač električne energije, PGE, pregovara o kupovini poslova švedske kompanije Vattenfall u Nemačkoj po ceni od tri milijarde dolara, objavio je u prošli četvrtak poljski portal wysokienapiecie.pl, pozivajući se na neimenovano „lice iz PGE menadžmenta“. Vattenfall prodaje rudnike lignita u Nemačkoj i tamošnje termoelektrane na uglj u sklopu strategije preusmeravanja na obnovljive izvore energije, piše **Bloomberg**.

E.ON objedinio svoje distributivne kompanije u Rumuniji

BUKUREŠT - Rumunska podfirma nemačkog E.ON-a saopštila je 12. januara da je spojila svoje firme za distribuciju električne energije i prirodnog gasa u Rumuniji u jednu kompaniju. E.ON Distribution Romania, je na taj način postala i prvi integrisani snabdevač električnom energijom i gasom u Rumuniji. **Romania-Insider**

Češki EPH dogovorio kupovinu E.ON-ovim termoelektrana na uglj i gas u Italiji

DIZELDORF - E.ON je postigao dogovor o prodaji svojih elektrana na uglj i gas u Italiji češkom holdingu Energeticky a Prumyslov Holding (EPH), saopštio je 12. januara nemački energetska kolos. Vrednost posla nije obelodanjena. E.ON-ove elektrane u Italiji raspolažu sa ukupnim proizvodnim kapacitetom od blizu 4.500MW. Od toga 600MW u termoelektrani na uglj na Sardiniji, a ostatak u šest gasnih elektrana na Siciliji. Posao treba da odobri EU regulator za tržišnu konkurenciju, pre nego što se zatvori, što se očekuje u drugom kvartalu. **4-traders.com**.

Enel: Ove godine prodaja poslova u Slovačkoj i Rumuniji

RIM - Italijanska energetska kompanija Enel dobila je nekoliko ponuda za kupovinu aktiva u Slovačkoj i Rumuniji. Prodaja može biti izvršena tokom ove godine, saopštio je generalni direktor Enela Frančesko Starače. Italijanska

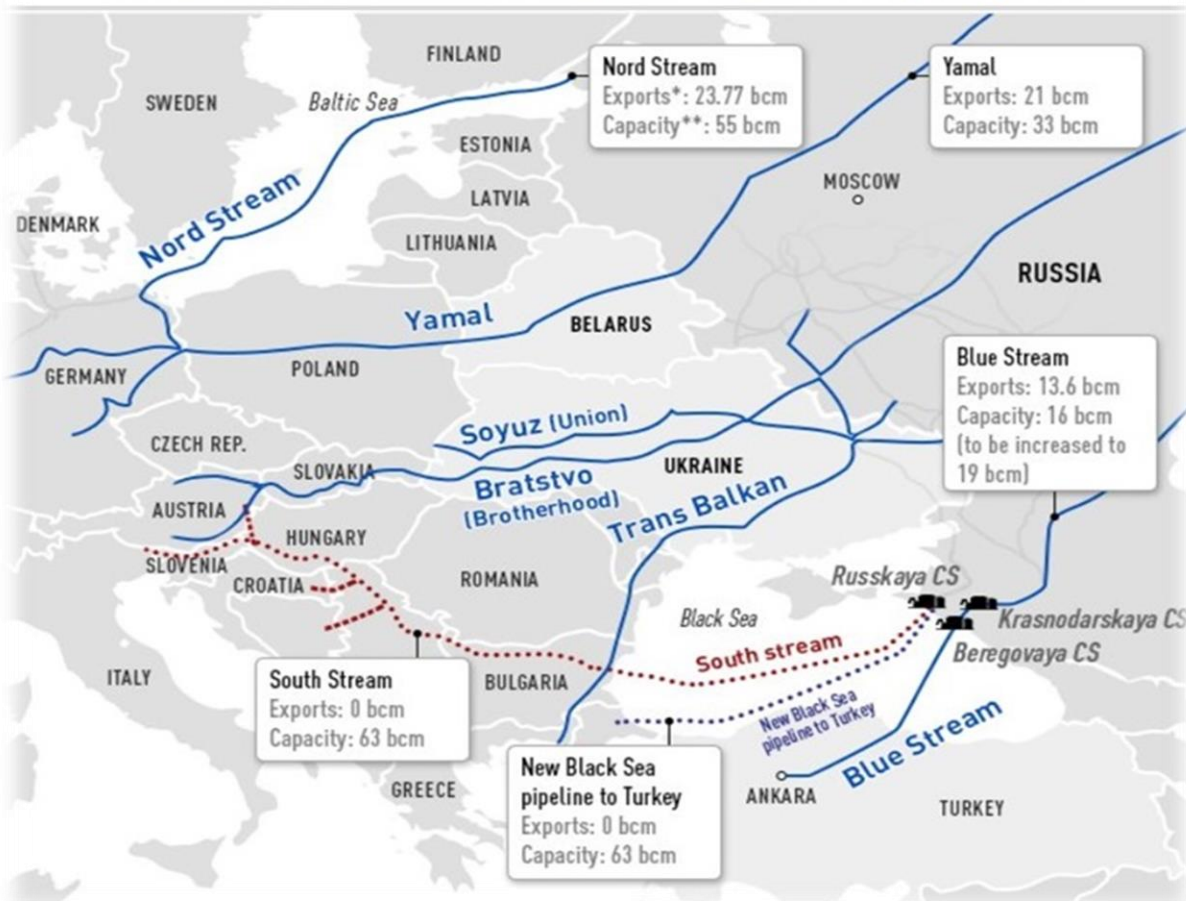

kompanija je saopštila u junu da planira da proda 66% akcija u Slovenske Elektrarne - vodećoj kompaniji u ovoj grani u Slovačkoj sa tržišnim udelom od 80%. U Rumuniji će biti stavljeno na prodaju 64% u Enel Distributie Muntenia i Enel Energie Muntenia, 51% — u Enel Distributie Banat, Enel Distributie Dobrogea i Enel Energie, kao i 100% akcija servisne kompanije Enel Romania. Te kompanije raspolažu sa distributivnom mrežom ukupne dužine 91.000 km i pokrivaju potrebe petine rumunskog tržišta električne energije **BR**

Gasprom: Rusija zatvara tranzit preko Ukrajine kada izgradi Turkish Stream

MOSKVA - Rusija je u središtu najavila da će prebaciti kompletan transport gasa za kupce u Evropi koji ide preko Ukrajine, na budući gasovod preko Turske, preneo je **Bloomberg**. „... Turkish Stream je jedina ruta preko koje će 63 milijarde kubika ruskog gasa biti snabdevano, što odgovara trenutnom tranzitu preko Ukrajine“, rekao je čelnik Gasproma Aleksej Miler. Potpredsednik Evropske komisije zadužen za energiju, Maroš Ševčovič odmah je reagovao ocenom da će to naneti štetu ugledu Rusije kao snabdevača, dodajući da je ta odluka ekonomski besmislena, prenosi agencija. **Bloomberg** napominje, međutim, da odluka ima smisla u svetlu šteta koje su nanete Rusiji sa

Mapa postojećih (plava linija) eksportnih pravaca ruskog gasa u Evropu, sa otkazanim Južnim tokom i planiranim Turk tokom. U boksovima postojeći izvoz tim gasovodima i njihov kapacitet.

regulatornim ograničenjima Brisela u ovom sektoru. Miler je, kako ga citira kompanija u saopštenju, precizirao da će „Evropa sada morati da napravi gasovodne veze do Turske, gde će biti dopremljen i uskladišten ruski gas, ili ga neće dobiti“. Ruski državni mediji prenose da će Moskva iskoristiti finansijska sredstva i opremu koja je bila namenjena za prvobitni projekat Južni tok radi gradnje novog pravca ispod Crnog mora do Turske i dalje do granice te zemlje sa Grčkom. **wpc.serbia**

Gasprom: Početak transporta Turkish Stream-om neće mnogo odstupiti od plana za Južni tok

MOSKVA - Datum otvaranja gasovoda Turkish Stream neće mnogo odstupiti od hodograma koji je bio predviđen za izgradnju i početak transporta projektom Južni tok, kazao je portparol ruske kompanije Gasprom. Sergej Kuprijanov je rekao za radio **Kommersant** da će radovi na gasovodu preko Turske početi čim Gasprom bude dogovorio mesto izlaska cevi na obali Turske“.

Mađarska incira razgovore o gradnji gasovoda do tursko-grčkog gasnog čvorišta

BUDIMPEŠTA - Mađarska je ponudila Rusiji svoje skladišne kapacitete za smeštanje ruskog gasa namenjenog kupcima u Evropi, kao jedno od načina kojim Budimpešta želi da neutrališe udar koji je pretrpela otkazivanjem ruskog projekta Južni tok, rekao je šef diplomatije te zemlje. Peter Sijarto je rekao da Mađarska takođe želi da preuzima ruski gas koji je planirano da bude transportovan preko Turske. U tom smislu Budimpešta je intenzivirala razgovore sa Turskom, Grčkom, Makedonijom i Srbijom oko gradnje potencijalnog gasovoda kojim bi taj gas stigao do tržišta centralne Evrope, rekao je Sijarto. On je napomenuo da bi EU trebalo finansijski da pomogne ovaj projekat, prenosi **Reuters**.

Istočne i jugoistočne kompanije nemaju kapacitete da izgrade gasovod do Turske - ekspert

MOSKVA - "Ako se Evropljani odluče da grade gasovod kojim bi spojili svoje mreže sa planiranim tursko-grčkim

gasnim čvorištem (gde bi trebalo da završi zamišljeni rusko-turski gasovod Turkish Stream) taj posao morali bi da iznesu zapadno-evropski operateri gasovodnih sistema. Istočno i južno-evropske gasovodne kompanije nemaju ni finansijske, niti tehnološke kapacitete potrebne da iznesu takav projekat", ocenio je dr Či-Kong Čiong, saradnik Grupe za istraživanje energetske politike (EORG) na univerzitetu Kembridž. On je,

u izjavi za rusku agenciju **Sputnik**, napomenuo i da bi efekat takvog projekta bio dodatni pritisak na sart energetskih računava evropskim potrošača

Ševčovič: Preduslovi za realizaciju ideje Borisova

BRISSEL - Potpredsednik Evropske komisije Maroš Ševčovič dogovorio se sa bugarskim premijerom Bojkom Borisovom o potrebni „neodložnog“ formiranja radne grupe na visokom nivou sa zadatkom da pronađe troškovno najisplativija rešenja za diverzifikaciju snabdevanja regiona srednje i jugoistočne Evrope energentima. Posle prošlonedeljnih razgovora u Briselu, komentarišući ideju Borisova o pretvaranju Bugarske u gasno distributivno čvorište za region, Ševčovič je kazao da to zahteva postojanje odgovarajuće infrastrukture, transparentnost, protočnost i nediskriminatorno pravo pristupa snabdevačima i potrošačima. **europa.eu**

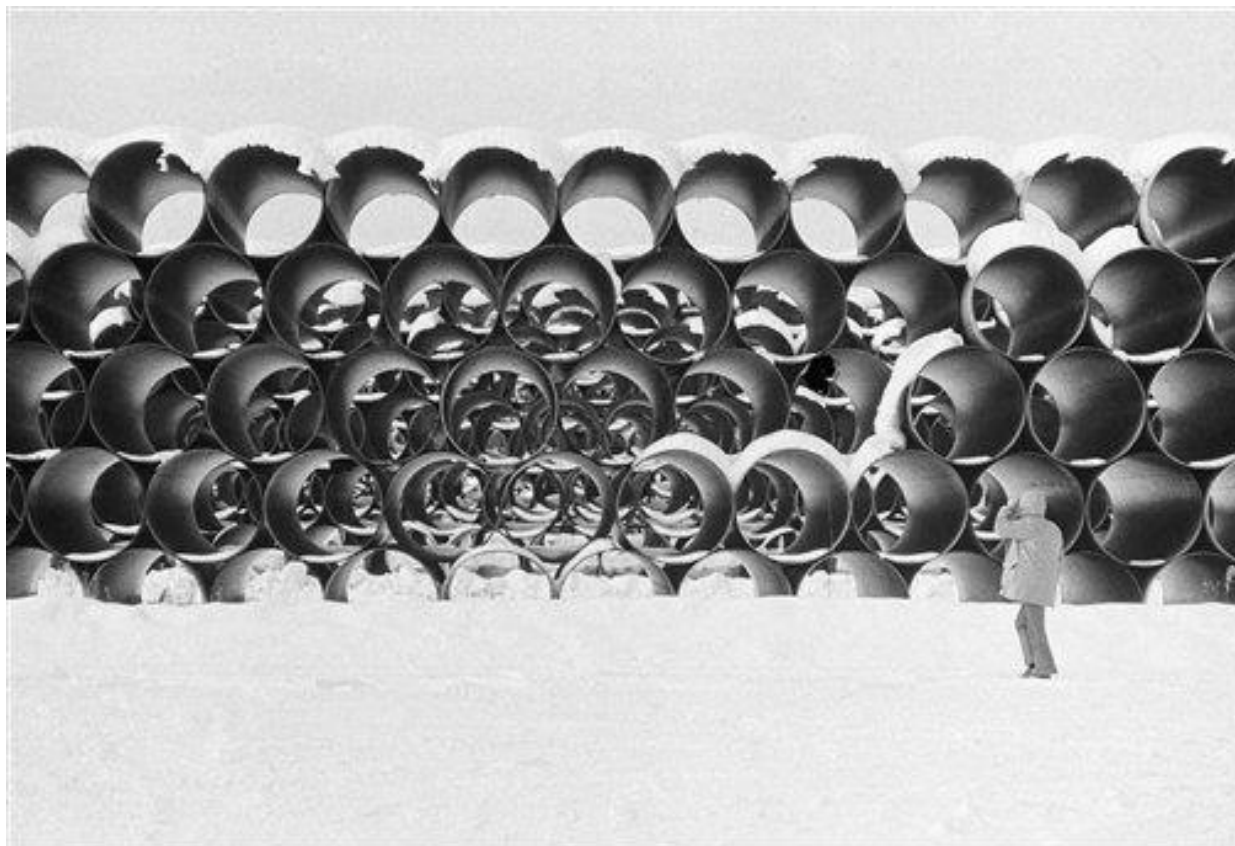

SAD šalju specijalnog energetskog izaslanika u Sofiju

SOFIJA - Bugarska mora da krene u pravcu „diverzifikacije snabdevanja (energijom) i jačanja gasovodnih veza sa susedima“, rekao je američki državni sekretar Džon Keri tokom prošlonedeljne posete Sofiji. Posle razgovora sa premijerom Bojkom Borisovim, Keri je najavio i slanje specijalnog američkog izaslanika za pitanja energije u Sofiju. kako prenosi agencija **Focus**, Keri je u Sofiji sa bugarskim zvaničnicima razmotrio opcije gradnje gasovoda iz Bugarske do Grčke, ali i interes američke kompanije Westinghouse Electric da gradi nuklearnu elektranu u Bugarskoj.

Poluiskorišćeni kapaciteti rezultat EU politike forsiranja gradnje gasovodnih interkonektora

AMSTERDAM, BRISEL - Države Evropske unije rizikuju da stvore velike neiskorišćene gasovodne kapacitete planom da u vreme opadajuće potrošnje energije, grade mrežu gasovodnih interkonektora između zemalja članica,

upozorila je grupacija evropskih trgovaca energijom. Dag Vud, predsednik komiteta za gas u Evropskoj federaciji trgovaca energijom iz Amsterdama, rekao je da insistiranje na novim transportnim pravcima radi jačanja bezbednosti snadevanjem zahteva ulaganje značajnih sredstava i istovremeno rezultira smanjenjem kapaciteta iskorišćenosti postojećih, istorijskih gasovodnih pravaca. Prema podacima sektorske lobističke grupacije Eurogas, potrošnja gasa u EU verovatno je smanjena za devet odsto u 2014, četvrtu godinu za redom. Gasovodna mreža u EU porasla je u 2013. na ukupno 2,2 miliona kilometara, sa dva miliona u 2010, stoji u dokumentima Eurogasa. **Bloomberg**

Gasprom kupuje još jednog snabdevača gasom u Turskoj

ANKARA - Zavisno preduzeće Gasproma - Gazprom Schweiz zatražilo je od turske antimonopolske agencije dozvolu za kupovinu udela u gasnoj trgovinskoj kompaniji Akfel Gaz, preneo je ruski list **Vedomosti** informaciju sa sajta turske agencije. Veličina udela i vrednost transakcije nisu navedeni. Akfel Gaz se bavi uvozom i veleprodajom prirodnog gasa na tržištu Turske. U avgustu 2012. je sklopio ugovor sa Gazprom Exportom o isporuci 2,25 milijardi m³ gasa godišnje, na rok od 30 godina. Gasprom je već vlasnik 71% drugog turskog uvoznika gasa - Bosphorus Gaza, koji godišnje uvozi 1,75 milijardi m³ ruskog gasa. Gasprom je na privatne turske uvoznike preneo 6 milijardi m³ gasa godišnje. Ranije je tu količinu uvozila državna kompanija Botas. Kako pišu **Vedomosti**, ako kupi Akfel Gaz, Gasprom će moći da kontroliše uvoz 4,75 milijardi m³ gasa u Tursku godišnje. U 2013. godini Turska je uvezla 26,7 mlrd kubika ruskog gasa i izbila na drugo mesto Gaspromovih klijenata, iza Nemačke.

Izvoz ruskog gasa u 2014. smanjen za 6,7%

MOSKVA - Izvoz ruskog gasa smanjen je 6.7% u minuloj godini, na 183,3 milijarde kubnih metara, saopštio je u četvrtak tamošnje ministarstvo energije. Taj iznos odnosi se kako na zemlje ZND, tako i ne-ZND države, preciziralo je Ministarstvo. Istovremeno, navodi se da je u 2014. u Rusiji proizvedena 641 milijarda m³ prirodnog gasa, oko 4% ispod proizvodnje iz 2013. godine. **TASS**

Saudijski princ: Barel više nikada neće vredeti 100 dolara

LONDON - Saudijski princ Alwaleed bin Talal rekao je u sredu da svet „više nikada neće videti cenu barela od 100 dolara“. "Rekao sam još pre godinu dana da je cena nafte iznad 100 dolara veštačka, da nije dobra. Ako ponuda i potražnja ostanu ovakve, cena će nastaviti da pada. Ako bude više potražnje, cena će, logično da raste, ali nikada više nećemo videti barel od 100 dolara", rekao je Talal za **USA Today**. Talal je dodao da je strategija Rijada da ne smanjuje proizvodnju nafte dobra ... „jer bi neko drugi popunio taj prostor plasmanom svoje nafte na tržište. Tako bi samo imali manje proizvodnje i niže cene. Ovako, ste barem šamar dobili samo s jedne strane“, rekao je Talal.

NAŠ REGION

Tržište električnom energijom u BiH otvoreno samo formalno

SARAJEVO - Iako je sa Novom godinom tržište električnom energijom u Bosni i Hercegovini formalno otvoreno, u praksi se ništa nije promenilo. Od 1. januara građani mogu da biraju snabdevača strujom, ali ni jedno od ukupno 24 preduzeća koja imaju licence za trgovinu električnom energijom u BiH, među kojima i tri javna elektroprivredna preduzeća, nije izašlo s ponudom koja bi bila povoljnija od regulisane cene za domaćinstva. U Regulatornoj agenciji za energiju u Federaciji BiH (FERK) kažu da je s formalne strane sve urađeno kako bi se tržište liberalizovalo. „U prvoj polovini godine ne očekujemo promene na tržištu, ali bi se u drugoj polovini mogli pojaviti snabdevači sa ponudama za domaćinstva“ - kazala je predstavnic FERK-a Ines Kujundžić. **Fena**

GEN Energija priprema studije za drugi blok NE Krško

LJUBLJANA - Ljubljanska kompanija Gen energija, koja upravlja sa slovenačkom polovinom NE Krško, istražuje mogućnost izgradnje drugog bloka nuklearke. GEN Energija je u decembru potpisala s američkom kompanijom Rizzo Associates i Geološkim zavodom Slovenije 2.6 miliona evra vredan ugovor za sprovođenje istraživanja kao preduslov za geološko i seizmološko projektovanje. Istraživanja su pokrenuta odmah nakon zaključenja ugovora. Direktor Gen Energije Martin Novšak je ovih dana rekao da su u toj firmi spremni na gradnju novog bloka i pozvao državu da takvu odluku donese što pre. **STA**

Energetika.ba: Gorivo u BiH bi realno sada trebalo da košta 1,70-1,75 KM

BANJALUKA - Stručnjaci u Republici Srpskoj ocenjuju da ima osnova za dodatni "rez" cena naftnih derivata, prenosi

Energetika.ba. "Marže su čak i do 50 feninga po litru u maloprodaji, a normalno bi bilo da budu maksimalno do 20 feninga", tvrdi Dušan Bogdanović, stručnjak za energente. To je portalu potvrdio i Vukašin Vojinović, predsednik Udruženja uvoznika i distributera nafte i naftnih derivata u RS. "Ako je u nabavci bezolovni 1,50 KM, a neko ga prodaje za 1,96, faktički, pola marke zarađuje. To koriste oni koji imaju dobre pozicije benzinskih pumpi, pa drže 'jake' cijene. Cena nafte pada i postoje uslovi da gorivo može koštati od 1,70 do 1,75 KM na većini benzinskih pumpi", rekao je Vojinović. Da država takođe ubire značajne prihode od prodaje na benzinskim pumpama, svedoče podaci Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) BiH, prema kojima akciza po litru, u zavisnosti od vrste goriva, košta od 0,30 do 0,40 KM, a tu je još i putarina od dodatnih 0,15, plus 0,10 KM za održavanje puteva.

Slobodna Dalmacija: Evo zašto benzin nije jeftiniji u Hrvatskoj?

ZAGREB - Cena litra eurosupera 95 u Hrvatskoj, pri ceni sirove Brent nafte od 45,23 dolara po barelu, u martu 2009.

iznosila je 6,72 kune, dok je ona ovih dana 8,57 kuna, komentariše u sredu **Slobodna Dalmacija**. List, doduše, napominje da je u novembru 2010. cena eurosupera 95 bila na nivou sadašnje, iako je Brenta tada vredeo 40-tako dolara više, odnosno 93 dolara. Iz ministarstva finansija pojašnjavaju da su u novembru 2010. ukupne naknade iznosile 3,1 kunu po litri eurosupera. Ovaj iznos uključuje akcizu od 1,75 kune po litri, naknadu za puteve i autoputeve od 1,2 kune po litri i naknadu za obavezne zalihe od 0,15 kuna po litri goriva.

Danas naknada na eurosuper iznosi 3,66 kuna po litri. Zbog usklađivanja s direktivama EU, sve naknade koje su ubirane po litri goriva objedinjene su u jednu. List konstatuje da su u posmatranom periodu trošarine po litri benzina uvećane za 56 lipa, dok je PVD u ceni goriva uvećan sa 23, na 25 odsto. Najzad, u istom razdoblju je kurs dolara narastao sa 5,4 na 6,4 kune, što je takođe uticalo na cene derivata u Hrvatskoj. U potrazi za matematičkim rešenjem naslova: Benzin bi u Hrvatskoj morao biti jeftiniji! - novine su prenele ocene naftnih analitičara da se odgovor krije u tome da su distributeri goriva u toj zemlji, od Ine do Crodusa, navodno povećali marže sa oko 60-70 lipa po litru, na oko jednu kunu/litar. Kompanije to u potpunosti negiraju, ali list navodi da je činjenično stanje vrlo teško dokazati.